

En brudkistas öden under 160 år

(2015 blir det 188 år)

Vid tiden för berättelsen ägdes A-gården i Petamåla av Maria Persdotter f 1779 och gift med Olof Nilsson från Juansbo född 1768.

De hade en son i livet, Petter född 1802, när Olof Nilsson dog i bröstont 1806.

Redan 1807 gifte Maria om sig med Lars Bondesson, Kroksmåla född 1782. De hade en dotter Ingrid f 1808, när Lars tragiskt omkom vid en ridolycka 1811.

På 1820-talet hade en ung bonde från Slätafly, Olof Nilsson, lärt känna Ingrid och han friade och fick ja. Det rustades till bröllopp i Petamåla kan tänkas. Som enda barn i familjen skulle det nog inte knusslas.

En brudkista som sed var skulle utrustas. Den beställdes kantänkas av en hantverkare i bygden med inskriptionen ILD (alltså Ingrid LarsDotter, Bröllopsdatum 1827-06-09).

I hemmet i Slätafly växte upp många barn. Christina 1828, Lars Gustav 1835, Peter Johan 1837, Anne-Maria 1841, och Ingelöv 1843 (dog efter 6 månader. Ännu en dotter föddes 1845 och hon döptes också till namnet Ingelöv. Ytterligare 3 barn föddes men dog i unga år. Äldsta dottern Christina stannade kvar hemma och gifte sig med Jonas Petersson från Oxlehall. De övertog gården i Slätafly och har givit upphov till stor släktspridning i bygden.

I en granngård i Slätafly växte en ung man upp som gick i skolor och blev lärare. Han hette Sven Petersson född 1833. 1863 fick han plats som skollärare på Utlängan allra längst ut i Karlskrona skärgård, endast fyren Utklippan ligger längre ut. Han ville ha Ingelöv som sin maka och 1869 bestämde sig Ingelöv att följa honom dit. Ingrids brudkista fick följa med sedan den utrustats med ännu en bokstav ILDD och året 1869. Det kan tydas Ingrid LarsDotters Dotter. Sådan ser den ut idag som är.

Men Ingelöv som var van vid granarnas sus, vantrivdes svårt av att mest höra vågornas dån och storm in över land, så Sven begärde förflyttning till fastlandet och fick då en lärartjänst i Torhamn socken. Makarna inköpte då en gård i Svanhalla by 1 – 2 km norr kyrkan och där föddes alla barnen.

Brudkistans färd gick vidare och dess hemvist i havsbandet blev inte lång.

Sven synes ha varit en företagsam man, som förutom lärartjänsten och gården med fiske även startade eller övertog en handelsaffär.

7 (11 ?) barn föddes i äktenskapet, varav nr 2 i åldern, Amanda (117175-0), stannade hemma och övertog gård och affär, när föräldrarna blivit gamla och flyttat till annat hus på orten.

Hon hade då gift sig med en hemvändande svenskamerikan från orten, Petter-Johan Petersson (117175), och brudkistan fick stå i orubbat bo ännu en tid.

Petter-Johan var 15 år äldre än Amanda.

1914, när 6 barn fötts och äldste sonen Ragnar (117175-1) var 15 år, kändes det att familjen behövde större livsrum och Skeppeviks gård inköptes. Då var yngste sonen endast 2 månader gammal.

Gården i Svanhalla övertogs av släktingar till Petter-Johan. Affären övertogs av en systerson, Theodor Olsson (117174-6) vars döttrar drivit den vidare. Numera är den nedlagd.

Gulli (döpt Gunhild, 117175-7) brukade förr säga att hon var den enda av dem som var äkta Söderåkrabo, hon föddes 1917. Brudkistan följde med till Skeppevik och kom att stå där ganska länge.

Petter-Johan gick bort 1944 och Amanda 1960. Gården drevs vidare som sterbhus med 3 ogifta barn som brukare. Ragnar (117175-1), Rickard (117175-2) och Elisabeth (117175-4). Såsmåningom blev det arvskifte och en dragkamp mellan Bertils (117175-6) familj i Kärrabo och Birgers (117175-5) familj i Grisbäck, där Bertil avgick med segern.

Så skulle bohaget delas och på det värdefullaste hölls inbördes auktion med advokat Ingmar Jonsson (117175-32), Nybro, som ledare. Han tillhör ju också närmaste släkten.

Under tiden hade Gunilla (117175-73) och Sven-Erik (117175-730) förenat sina öden, men bodde kvar i Karlskrona medan mansgården i Björkemåla renoverades.

Nu blev det budgivning om mormor Ingelövs kista mellan framför allt Bertil (117175-6) och Gulli (117175-7). Kistan skall tillbaka till Gullabo varifrån den utgått tyckte Gulli, så hon gav sig inte. Därvid kom det sig att den kom att stå hos oss i Ragnabo något år innan det blev uppbrott igen och sedan dess har Ingrid och Ingelövs brudkista en hedersplats hos Gunilla (117175-73) och Sven-Erik (117175-730) i Björkemåla.

Nu skall man väl inte sia om framtiden, men omöjligt är det inte att den tar ännu ett kliv om några år närmare gården i Petamåla varifrån den utgick någon gång på 1820-talet.

(kistan står numera i Kroksmåla hos Rickard (117175-731) o Line (117175-730). Rickard är ju Gunillas äldste son. Som kuriosas kan nämnas att Kroksmåla är ett snäpp närmare till Petamåla, och vem vet kanske Gunillas barnbarn hittar någon man/kvinna i Petamåla så att cirkeln sluts och förutsägelsen blir sann vad det lider.)

Fotnot:

Numren inom paranteser är Föreningen Långörasläktens släktkoder och en del andra kompletteringar har gjorts och också placerats inom paranteser.

som tillägg utöver personförklaringar kan tilläggas att:

Ingrid Larsdotters far hette Lars Bondesson kom från Kroksmåla, där numera kistan står hos Rickard (Gunillas äldste son) och hans fru Line.

Grannbyn heter Petamåla, så på ett sätt har kistan kommit närmare "hem".

Vår undring är om inte kistan kan hitta ända vägen hem, kanske när någon av mina syskonbarn kanske hittar nån flicka eller pojke i granngårn.

Så kanske det kan bli så som min pappa skrev att han trodde att kistan nog en dag skulle hitta hem.

Berättelsen, se original på följande sidor, är nedtecknad av vår far, Gotthard Aspernäs 1915-2006, (117175-70) :

Jan-Eric Aspernäs (117175-71), Bertil Aspernäs (117175-72) och Gunilla Bondesson (117175-73)

Nedtecknad av Gotthard Aspernäs 1915-2006, (117175-70) :

En brudkistas iden under 160 år
Vid tiden för berättelsen ägdes 17-gården i
Petamåla av Maria Persdotter f. 1779 och gift
med Olof Nilsson från Juansbo f. 1768
De hade en son i livet, Petter f. 1802 när
Olof N. dog i bröstont 1806. Sedan 1807 gifte
Maria om sig med Lars Bondesson Kroks-
måla f. 1782. De hade en dotter Tongrid
f. 1808 när Lars tragiskt omkom vid en
ridolycka 1811

På 1820-talet hade en ung bonde från
Plåtafly, Olof Nilsson, lärt känna Tongrid
och han friade och fick ja. Det rustades till
bröllopp i Petamåla på tånkas. Som enda
barn i familjen skulle det nog inte knusslas
En brudkista som red var skulle ut-
rustas. Den beställdes på tånkas av en
hantverkare i bygdens med inskriptionen
ILD (alltra Tongrid Larsdotter)

I hemmet i Plåtafly växte upp många
barn: Christina 1828 Lars-Gustav 1835 Peter-
Johan 1837 Anne-Maria 1841 och Tongelöv
1843 (dog efter 6 mån). Anne en dotter
föddes 1845 och hon döptes också till namnet
Tongelöv. Ytterligare 3 barn föddes men
dog i unga år.

Äldsta dottern Christina stannade kvar
hemma och gifte sig med Jonas Petersson
från Ockehall. De övertog gården i Plåtafly
och har givit upphov till stor släktspridning
i bygdens

2)

En grannvärd i Klätaply väckte en ung man upp som gick i skolor och blev lärare. Han hette Iren Peterson f. 1833. 1863 fick han plats som skollärare på Utlängan allra längst ut i Karlskrona skärgård, endast fyren Utteklippan ligger längre ut. Han ville ha Ingeborg och sin make och 1869 bestämde sig Ingeborg att följa honom. Det Ingrid's brudkista fick följa omed sedan den utrustats med ännu en bokstav I LDD och artalet 1869. Det kan tydas (Ingrid Larsdotter's dotter). Sedan ser den ut idag som är.

Men Ingeborg, som var van vid granarnas sus, vantades svårt av att omist höra vågornas där och storm in över land så Iren begärde förflyttning till fastlandet och fick då en lärartjänst i Forshamn socken. Makarna inköpte då en gård i Svandalla by 1-2 km. norr byn och där föddes alla barnen.

Brudkistans färd gick vidare och dess hemvist i fastlandet blev inte lång.

Iren synes ha varit en företagsam man, som förutom lärartjänsten och gården med fiske även startade eller övertog en handelsaffär.

7 barn föddes i äktenskapet varav nr 2 i åldern femåra stannade hemma och övertog gård och affär när föräldrarna blivit gamla och flyttat till annat hus på orten. Hon hade då gift sig med en

3)
hembäudande svenskamerikan från orten,
Peter-Johan Petersson, och brudkistan fick
stå i orubbat bo ännu en tid.

Peter Johan var 15 år äldre än Amanda.
1914 när 6 barn fötts och äldste sonen
Ragnar var 15 år kändes det att familjen
behövde större livsrum och Skepperiks
gård inköptes. Då var yngste sonen endast
2 mån gammal.

Gården i Svankalla övertogs av släktingar
till Johan P. Affären övertogs av en
systerson Theodor Olsson vars döttrar
drevit den vidare. Numera är den onedlagd
Gulli brukade förr säga att hon var den
enda av dem som var äkta Löderåkrabo,
hon föddes 1917. Brudkistan följde med
till Skepperik och kom att stå där ganska
länge.

Johan P. gick bort 1944 och Amanda 1960
Gården drevs vidare som sterbhus med
3 ogifta barn som brukare, Ragnar Rickard
och Elisabeth. Påsmåningom blev det
avskifte och en dragkamp mellan Bertils
fam. i Kärrabo och Birgers fam. i Grisbäck
där Bertil avgick med segern.

På skulle bohaget delas och på det värde-
fullaste hölls i början auktion med advokat
Ingemar Jonsson Nybo som ledare. Han
tillhör ju också närmaste släkten.

Under tiden hade Gunilla och Sven-Erik
förenat sina öden men bodde i Karlskrona
medan områden i Björkemåla renoverades

4)

Nu blev det budgivning om mammor
Tongelövs kista mellan framförallt
Bertil och Gulli. Kirstan skall tillbaka
till Gullabö varifrån den utgätt tyckte
Gulli så hon gav sig inte. Därvid kom
det sig att den kom att stå hos oss
i Ragnabo något är innan det blev
uppbrott igen och sedan dess har
Tongrids och Tongelövs brudkista en heders-
plats hos Gunilla och Povel-Erik i
Björkemåla.

Nu skall man ^{väl} inte sia om fram-
tiden men omöjligt är det inte att
den tar ännu ett kliv om några
år närmare gården i Petamåla varif-
från den utgick någon gång på 1820-talet